

Rozprawy wo džěławosći sekcije stawizny Maćicy Serbskeje

Wobsah

Rozprawa sekcije stawizny 2008/2009	2
Rozprawa sekcije stawizny 2009/2010	3
Rozprawa sekcije stawizny 2010/2011	5
Rozprawa sekcije stawizny 2011/2012	6
Rozprawa sekcije stawizny 2012/2013	8
Rozprawa sekcije stawizny 2013/2014	10
Rozprawa stawizniskeje sekcije 2014/2015	12
Rozprawa stawizniskeje sekcije 2015/2016	13
Rozprawa stawizniskeje sekcije 2016/2017	14
Rozprawa stawizniskeje sekcije 2017/18	15
Rozprawa stawizniskeje sekcije 2018/2019	16
Rozprawa stawizniskeje sekcije 2019/2020	17
Rozprawa stawizniskeje sekcije 2020/2021	18
Rozprawa stawizniskeje sekcije 2022/23	19
Rozprawa stawizniskeje sekcije 2023/2024	20
Rozprawa stawizniskeje sekcije 2025/2026	21

Rozprawa sekcije stawizny 2008/2009

Wot lońšjeje Hłownjeje zhromadźizny MS sem je stawizniska sekcija jedne zarjadowanje sobu přihotowała a wuhotowała: kolokwij k 100. narodninam Pawoła Neda, kiž wotmě so loni nazymu w Budyšinje. Hromadže z předsydku sekcije ludowěda/muzejownistwo dr. Ines Kellerowej je městopředsydku stawizniskeje sekcije Trudla Malinkowa zarjadowanje přihotowała; předsyda sekcije dr. Edmund Pjeh a člonka sekcije dr. Annett Brězanec staj přednošowalaj.

Jako sekcija zešli smy so w minjenym lěće jedyn raz, loni spočatk decembra. Tam je so změna w nawodnistwje sekcije stata: Dotalny předsyda dr. Edmund Pjeh přewza městopředsydstwo a dotalna městopředsydku Trudla Malinkowa přewza předsydstwo. Tam smy sej tež přichodne předewzaća dorěčeli.

To je sprěnja zarjadowanje k 20lětnej róčnicy přewróta w Serbach. Tute wotměje so pod temu „Nalěčo w nazymje. Serbja a lěto 1989“ dnja 13. nowembra we wulkej žurli w Dźiwadle na Hrodze. Stawiznar dr. Timo Meškank z Lipska budže wo přewrótowych podawkach w Serbach a prócowanjach wo wobnowjenje Domowiny přednošować. Předstajić chcemy tež někotre filmowe wurězki z tehdyšich serbskich zarjadowanjow. Přednošk so wobrubu z hudźbu Jura Mětska. Naše zarjadowanje wotměje so we wobtuku rjada zarjadowanjow k přewróteju, kotraž wšelake institucije města Budyšina pod hesłom „Herbsthoffnung 89 / Nadźija nazymy 89“ přihotuja. Přednošk wotměje so w serbskej rěči, zdobom poskićamy simultany přetožk do němčiny.

Dale smy sej za dlěšu dobu předewzali, město wulkich kolokwijow radšo zarjadować rjad přednoškow pod titulom „Maćična akademija“. Tu měli serbscy, němscy a tež wukrajni wědomostnicy a studenća składnosć dóstać, předstajić swoje slědženja k wšelakim serbskim stawizniskim a dalším sorabistiskim temam. Zarjadowanja měli wječor być a so snadź trójce wob lěto wotměć. Za to pytamy hišće přihódnu rumnosć w Budyšinje. Tež namjety zajimawych referatow a referentow rady přijimam. Z rjadam chcemy po přewrótowym zarjadowanju, po móžnosći w přichodnej zymje, započec.

Naspomnić hišće chcu, zo ma stawizniska sekcija – najskerje nic jako jenička – problem přemało sobustawow. Na sekcijiskim posedženju běchmy sedmjo. Rady bychmy dalšich, wosebje tež młódšich člonow, mjez nami witali.

Trudla Malinkowa

Rozprawa sekcije stawizny 2009/2010

Wot lońšeje hłowneje zhromadźizny sem je stawizniska sekcija wjacore zarjadowanja přewjedła.

Najwjětše z nich a z najwjace přihotowanskej prócu zwjazane bě zarjadowanje k 20lětnj rókničicy přewróta w Serbach. Tute wotmě so pod temu „Nalěčo w nazymje. Serbja a lěto 1989“ dnja 13. nowembra we wulkej žurli w Dźiwadle na Hrodže w Budyšinje. Stawiznar dr. Timo Meškank z Lipska přednošowaše wo přewrótowych podawkach w Serbach. Předstajichmy někotre filmowe wurězki ze serbskich zarjadowanjow za čas přewróta, kotrež bě nawjercał njeboh Mato Šotta z Budyšina. Přednošk so wobrubu z hudźbu Jura Mětska. Zarjadowanje wotmě so we wobłuku rjada „Herbsthoffnung 89 / Nadźija nazymy 89“, kotrež wšelake institucije města Budyšina přihotowachu. W přihotowanskim kruhu tutoho rjada kładžeše so wažnosć na to, zo je naše serbske zarjadowanje tež němskim zajimcam přistupne. Tohodla prócowachmy so wo simultany přetožk do němčiny, kotryž přewza dr. Anja Pohončowa, a dokelž maja dobru přetožowansku připrawu, wotnajachmy wulku žurlu w Dźiwadle na hrodže. Zličichmy blisko 70 wopytowarjow, běchu to hłownje Serbja a mjez nimi jednotliwi Němcy. W serbskich a trochu tež w němskich mediach bě Maćica z tutym zarjadowanjom prezentna. Cytkownje móžemy prajić: Je derje, zo smy serbske zarjadowanje k přewrótej přewjedli, dosahało pak by, hdyž bychmy je w mjeńšim wobłuku přewjedli a rzy na serbski publikum wusměřili. Tajke kaž bě, je nimale mocy našeje sekcije přežadało. W tym zwisku dźakuju so předsydstwu MS a mnohim dalšim, kiž su nas při tutym zarjadowanju podpěrali.

Dale je naša sekcija dała nastork a je přihotowala wopominanje njeboh předsydy MS dr. Měrcina Völkele składnostnje jeho 75. narodnin dnja 16. nowembra 2009. Při jeho poslednim wotpočinku na kěrchowje w Chrósćicach měješe Beno Budar wopominansku narěč. Po tym běchu

zarjadowarjo z předsydstwom MS do Völkelec hospodliweho domu w Róžeńće na kofej přeprošeni. Myslu, zo bě to zarjadowanje cyle w zmysle našeho njezapomniteho njeboh předsydy.

Skónčnje móžu hišće wo tym rozprawjeć, zo smy naše loni na tutym městnje přednjesene předewzaće, založić přednoškowy rjad „Maćična akademija“ zwoprawdźili. Po dlěšim pytanju smy tež přihodnu rumnosć za to namakali w Budyskim hosćencu „Wjelbik“. Wutrobnny dźak stuša Malinkec mandželskimaj, zo naše zarjadowanje zwólniwe přiwwaštaj. Wob lěto planujemy tři zarjadowanja: w nazymje, zymje a w nalěću. „Maćična akademija“ so zahaji 8. oktobra 2009 z přednoškom młodeje wědomostnicy Lubiny Malinkoweje składnostnje jeje wuznamjenjenja ze stipendijom Gregora Mättiga na temu „Serbska cyrkej w Lubiju“. Druhi přednošk měješe dnja 7. januara 2010 dr. Měrcin Wałda wo prašenju „Kelko je katolskich Serbow?“. Wobě zarjadowani

běštej jara derje wopytanej a žněještej tež wobšěrny echo w serbskich mediach. Na 3. „Maćičnu akademiju“ chcu Was tu wutrobnje přeprošyc. Štwórtk, 22. apryla, přednošuje teologa dr. Hans-Jürgen Sievers z Lipska na temu „Oskar Pank – serbski duchowny, spowědny wótc Bismarcka a superintendent w Lipsku“. Budže to přenje zarjadowanje, kiž přewjedźemy w němskej rěči a nadźijamy so tež tu bohateho wopyta. Z „Maćičnej akademiju“ chcemy tež w přichodze pokročować. Štóž ma přeća, namjety abo pokiwy nastupajo temy a referentow, njech mi to prošu zdžěli.

Stawiznisku sekciju nawjedujetaj Trudla Malinkowa jako předsydka a dr. Edmund Pjeh jako městopředsyda. Wot lońšej hłowneje zhromadźizny MS sem so jako sekcija njejsmy zešli. To ma pak so nětko zaso w nalěću stać, hdžež chcemy sej swoje přichodne předewzaća dorěčeć.

W swojej lońšej rozprawje běch na to pokazata, zo ma naša sekcija mało sobustawow. Bohužel smy loni hišće jednu člonku přez wustup zhubili. Bychmy trjebali dalšich, wosebje młódšich člonow.

Trudla Malinkowa, předsydka

Rozprawa sekcije stawizny 2010/2011

Wot lońšeje hłowneje zhromadźizny je stawizniska sekcija MS přewjedła štyri zjawne zarjadowanja Maćičneje akademije. Tutón rjad smy nazymu 2009 založili, ze zaměrom serbskej a skladnostnje tež němskej zjawnosći předstajić zajimawe temy ze serbskich stawiznow. Předwidžane su stajnje tři přednoški w jednej sezonje, potajkim w nazymje, w zymje a w nalěću. Wot lońšeje hłowneje zhromadźizny sem mějachmy scěhowace štyri přednoški:

- 22. apryla 2010 porěča teologa dr. Hans-Jürgen Sievers z Lipska na temu „Oskar Pank – serbski duchowny, spowědny wótc Bismarcka a superintendent w Lipsku“. Bě to přenje zarjadowanje, kiž přewjedzechmy w němskej řeči.

- 21. oktobra přednošowaše diecezanski archiwny rada n.w. dr. Siegfried Seifert z Budyšina na temu „Stawizny a wuznam putnikowanišća Róžant“.

- 27. januara 2011 porěča farar dr. Jens Buliš ze Smělnje na temu „Cyril a Metod jako misionaraj Łužicy? – Tradicija legendy“. Tu bě poprawom archeologiski přednošk planowany, kotryž pak dyrbjachmy na pozdžišo přesunýc. Dr. Bulišej stuša džak, zo je krótkodobnje ze swojim přednoškom zaskočil, zo njeby zarjadowanje trjebało wupadnyć.

- 14. apryla přednošowaše dr. Doris Teichmannowa z Berlina wo temje „Późdni srjedźowěk a zažny nowowěk we wuchodnej Delnjeje Łužicy“.

Kaž so zda, so naš koncept jako kmamy wopokaza. Mějachmy wěcywustojnych referentow a zajimawe temy. Wopyt zarjadowanjow bě dobry, zdžěla jara dobry. Z někotrymi temami docpěchmy tež šěrši publikum na wsach, kiž ma hewak lědma přistup ke kruheje Maćicarjow. W serbskich mediach žnějachu naše zarjadowanja zdžěla dosć wobšěrny echo. W zašćeje sezonje nadpadnje, zo wěnowachmy so předewšěm cyrkwinskostawizniskim temam. To njeje naš přěnjotny wotpohlad a tež trochu scěwk toho, zo je nam archeologiski přednošk wupadnył. Chcemy po móžnosći na wuwáženosć temow džiwać a přednoški rozdžělneho razu poskićeć, zo bychmy šěroki publikum docpěli. Wutrobnje džakować chcu so na tutym městnje Malinkec a Lukašec mandželskimaj, kotřiž nas z Maćičneje akademije zwólniwje do swójeho hosćenca „Wjelbika“ přiwzachu a nas w nim přeco přecelnje hospoduja.

Za přichodne lěto přihotujemy zaso tři přednoški Maćičneje akademije. Štóz ma nastupajo temy abo referentow namjety abo přeća, njech mi to prošu zdžěli. Nimo toho smy sobu zapřijeć do přihotow na 200lětny jubilej fararja Jana Kiliana. Hromadže z ludowědnej sekciju MS a ze Serbskim institutom přihotujemy dwudnjowsku konferencu, kotraž ma so kónc septembra w tutej žurli w Serbskim muzeju wotměć.

Stawiznisku sekciju nawjedujetaj Trudla Malinkowa jako předsydka a dr. Edmund Pjech jako městopředsyda. Jako sekcija smy so wot lońšeje hłowneje zhromadźizny MS jónu zešli, zo bychmy rjad Maćičneje akademije zestajili. Dalše zhromadźizny njeběchu trěbne, dokelž so drobne přihotowanske džěta w mjezsobnym zwisku dorěčachu.

Hižo w swójeje předlońšeje a lońšeje rozprawje běch na to pokazała, zo ma naša sekcija mało sobustawow. Mjeztym je so nam jedyn nowy čłon přidružil. Rady bychmy dalších, wosebje młódšich člonow kaž tež serbskich stawiznarjow a wučerjow stawiznow, mjez nami witali.

Trudla Malinkowa, předsydka

Rozprawa sekcije stawizny 2011/2012

Wot lońšeje hłowneje zhromadźizny Maćicy Serbskeje je stawizniska sekcija přewjedła tři zjawne zarjadowanja. Wusahowacy podawk mjez nimi bě dwudnjowska konferenca składnostnje 200. narodnin Jana Kiliana, kotraž wotmě so 23. a 24. septembra 2011 tu na žurli Serbskeho muzeja a kotraž bě wot wjacorych dalšich zarjadowanjow wobrubjena. Konferenca bě zhromadny projekt Serbskeho instituta a Maćicy Serbskeje. Přihotowała a přewjedła je so wona wot trochu wosobow, kotřiž w instituce dźětaja a so zdobom w Maćicy angažuja. Běchu to dr. Ines Kellerowa, předsydka sekcije ludowěda/muzejownistwo, Trudla Malinkowa, předsydka stawizniskeje sekcije, a dr. Edmund Pjeh, městopředsyda stawizniskeje sekcije. Z wobdźělnistwom na konferency, z jeje wotběhom a jeje wuslědkami móžemy we hłownym spokojom być. Přednjesene referaty maja so klětu jako wosebity Spis Serbskeho instituta wudać – a to dwurěčnje, w němčinje a jendželšćinje.

Wot lońšeje nazymy do lětušeho nalěča přeprošuje stawizniska sekcija zaso na tři přednoški w rjedže Maćičneje akademije. Tutón rjad smy nazymu 2009 založili ze zaměrom, serbskej a składnostnje tež němskej zjawnosći předstajić zajimawe temy ze serbskich stawiznow. Předwidžane su stajnje tři přednoški w jednej sezonje, potajkim w nazymje, w zymje a w nalěću. Tak mějachmy dotal scěhowacej přednoškaj:

- 24. nowembra 2011 porěča młody stawiznar a tuchwilny doktorand Serbskeho instituta Friedrich Pollack wo temje „Kamjenc po serbsku. Über Kamenz, Lessing und die Sorben“.

- 2. februara 2012 přednošowaše młoda cyrkwinska stawiznarka Lubina Malinkowa na temu: „Friedrich Caspar von Gersdorf (1699–1751) a jeho zastužby wo serbske duchownstwo, šulstwo a pismownstwo“.

- Jako přichodny je planowany za 19. apryla přednošk Budyskeho pomnikoškitarja Arnda Matthesa wo temje „Umgebende Bauweise. Gibt es eine sorbische Volksarchitektur?“. Na njón hižo tu wšěch Maćicarjow wutrobnje přeprošuju.

Rjad Maćičneje akademije je so po mojim měnjenju w zjawnosći derje přiwzał. Jako wěsty problem wopokaza so řeč přednoškow. To so runje při zaštymaj přednoškomaj pokaza: Friedrich

Pollack přednošowaše w němskej řeči a wopyt z něhdže 45 wobdźělnikami bě jara dobry. Při scěhowacym přednošku Lubiny Malinkoweje smy wažnosć na to kładli, zo by přednošk w serbskej řeči był, zo njebychmy ze swojimi zarjadowanjemi cyle do němčiny přešli. Wuslědk toho pak bě, zo běchu němscy zajimcy wuzamknjeni a zo njebě wopyt z něhdže 25 serbskimi wobdźělnikami dosć spokojacy. Při wšěm chcemy tež w přichodže na to džiwać, po móžnosći dale přednoški tež w serbskej řeči poskićeć. Wutrobnje džakować chcu so na tutym městnje Malinjec a Lukašec mandželskimaj, kotřiž nas z Maćičnej akademiju zwólniwe do swójeho hosćenca „Wjelbika“ přiwzachu a nas w nim přeco přecelnje hospoduja.

Pokazać hišće na to chcu, zo so sobustawy stawizniskeje sekcije tež zwonka oficialnych Maćičnych zarjadowanjow wo šěrjenje wědy wo serbskich stawiznach prócuja z tym, zo před serbskim kaž němskim publikumom na wsach a w towarstwach přednošuja a w nowinach a časopisach stawizniske přinoški publikuja. Spektrum tuteje přednošowanskeje a publikaciskeje dźělawosće je jara šěroki a so z wulkim angažementom wukonja. Za to wšěm wutrobnje džak!

Stawiznisku sekciju nawjedujetaj Trudla Malinkowa jako předsydka a dr. Edmund Pjeh jako městopředsyda. Jako sekcija smy so wot lońšej hłowneje zhromadźizny MS jónu zešli, zo bychmy rjad Maćičneje akademije zestajili. Dalše zhromadźizny njeběchu trěbne, dokož so drobne přihotowanske dźěła w mjezsobnym zwisku dorěčachu. Naš hižo w rozprawach zaštych lět mjenowany problem, zo ma sekcija mało sobustawow, dale wobsteji. Rady bychmy dalšich, wosebje młódšich čtonow kaž tež serbskich stawiznarjow a wučerjow stawiznow, mjez nami witali.

Na kóncu hišće krótki wuhlad na přichodne předewzaća:

Přichodny wjeršk w dźěle našeje sekcije budže konferenca k 100-lětnym stawiznam Domowiny, kotraž so 29. septembra w Serbskim domje w Budyšinje přewjedže. Budže to zaso zhromadny projekt Serbskeho instituta a Maćicy Serbskeje, kotruž zaso hižo prjedy mjenowana wupruwowana trójk a ze stawizniskeje a ludowědně/muzejowniskeje sekcije přihotuje. Dale planujemy tež za přichodne lěto zaso tři přednoški Maćičneje akademije. Štóž ma nastupajo temy abo referentow namjety abo přeća, njech mi to prošu zdźěli.

Trudla Malinkowa, předsydka

Rozprawa sekcije stawizny 2012/2013

Wot lońšeje hłowneje zhromadźizny Maćicy Serbskeje je stawizniska sekcija přewjedła tři zjawne zarjadowanja. Wusahowacy podawk mjez nimi bě konferenca składnostnje 100. jubileja wobstaća Domowiny, kotraž wotmě so 29. septembra 2012 w Budyšinje. Konferenca zarjadowa so na přece Domowiny a bě zhromadny projekt Serbskeho instituta a Maćicy Serbskeje. Přihotowała je so wona wot třoch wosobow, kotřiž w institučce dźěłaja a so zdobom w Maćicy angažuja. Běchu to Edmund Pjeh, městopředsyda stawizniskeje sekcije, dr. Ines Kellerowa, předsydka sekcije ludowěda/muzejownistwo a Trudla Malinkowa, předsydka stawizniskeje sekcije, při čimž dr. Kellerowa a dr. Pjeh tež wobaj přednošowaštaj. Přednjesene referaty přihotuja so tuchwilu za čišć a maja so w zběrniku Serbskeho instituta wudać.

Wot lońšeje nazymy do lětušeho nalěća přeprošuje stawizniska sekcija zaso na tři přednoški w rjedže Maćičneje akademije. Tutón rjad smy nazymu 2009 založili ze zaměrom, serbskej a składnostnje tež němskej zjawnosći předstajić zajimawe temy ze serbskich stawiznow. Předwizdane su stajnje tři přednoški w jednej sezonje, potajkim w nazymje, w zymje a w nalěću. Tak mějachmy w tutej sezonje dotal scěhowacej přednoškaj:

- 22. nowembra 2012 porěča předsyda Maćicy Serbskeje a čłon jeje stawizniskeje sekcije Jan Malink z Budyšina wo temje „Platea slavorum – Wendenstraße – Serbska hasa. K pomjenowanju dróhow po Serbach a Połobjanach w Němskej.“

- 31. januara 2013 přednošowaše dr. Annett Bržanec, wědomostnica w Serbskim institučce w Budyšinje a čłonka stawizniskeje sekcije Maćicy Serbskeje na temje „Wižone – styšane – myslone“. Wo dženikach Bogumiła Šwjele wot lěta 1902 do lěta 1945“.

- Jako přichodny je planowany za 11. apryl přednošk młodeho serbskeho stawiznarja Měrcina Brycki z Kubšic na temu: „Zwischen Statuswahrung und Marginalisierung. Die Oberlausitzer Sechsstädte von der Krise des Böhmisches Ständeaufstandes bis zum Ende des Dreißigjährigen Krieges“. Za swoje magisterske dźěło wo tutej temje bu Měrcin Brycka 2011 wuznamjenjeny z Mytom Hermana Knothy Hornotuziskeje towaršnosće wědomosćow w Zhorjelcu. Na jeho přednošk hižo nětko wšěch Maćicarjow wutrobnje přeprošuju.

Rjad Maćičneje akademije je so po mojim měnjenju w zjawnosći derje přiwsať. Přerěznje mamy něhdže 20 do 25 wopytowarjow na tutych wječorkach, z čimž móžemy tola někak spokojom być. Wutrobnje dźakować chcu so na tutym městnje Malinkec a Lukašec mandželskimaj, kotřiž nas z Maćičnej akademiju zwólniwje do swojeho hosćenca „Wjelbika“ přiwsachu a nas w nim přeco přecelnje hospoduja.

Pokazać hišće na to chcu, zo so sobustawy stawizniskeje sekcije tež zwonka oficialnych Maćičnych zarjadowanjow wo šěrjenje wědy wo serbskich stawiznach prócuja z tym, zo před serbskim kaž němskim publikumom na wsach a w towarstwach přednošuja a w nowinach a časopisach stawizniske přinoški publikuja. Spektrum tuteje přednošowanskeje a publikacijskeje dźěławosće je jara šěroki a so z wulkim angažementom wukonja. Za to wšěm wutrobnje dźak!

Stawiznisku sekciju nawjedujetaj Trudla Malinkowa jako předsydka a dr. Edmund Pjeh jako městopředsyda. Sekciske zhromadźizny wot lońšej hłowneje zhromadźizny MS njejsmy přewjedli. Njemějachmy to za trěbne, dokelž so drobne přihotowanske dźěła w mjezsobnym zwisku dorěčachu. Naš hižo w rozprawach zaštych lět mjenowany problem, zo ma sekcija mało

sobustawow, dale wobsteji. Rady bychmy dalších, wosebje młódšich čłonow kaž tež serbskich stawiznarjow a wučerjow stawiznow, mjez nami witali.

Na kóncu hišće krótki wuhlad na přichodne lěto: Konferency abo podobne wosebite zarjadowanja tuchwilu předwidźane njejsu. Planujemy pak zaso tři přednoški Maćičneje akademije. Štóž ma nastupajo temy abo referentow namjety abo přeća, njech mi to prošu zdžěli.

Trudla Malinkowa, předsydka

Rozprawa sekcije stawizny 2013/2014

Wot lońšje hłowneje zhromadźizny Maćicy Serbskeje je stawizniska sekcija přewjedła štyri zjawne zarjadowanja w rjedže Maćičneje akademije. Běchu to:

1. 11. apryla 2013 přednošowaše młody serbski stawiznar Měrćin Brycka z Kubšic na temu: „Zwischen Statuswahrung und Marginalisierung. Die Oberlausitzer Sechsstädte von der Krise des Böhmisches Ständeaufstandes bis zum Ende des Dreißigjährigen Krieges“. Za swoje magisterske džěto wo tutej temje bu Měrćin Brycka 2011 wuznamjenjeny z Mytom Hermana Knothy Hornotužiskeje towaršnosće wědomosćow w Zhorjelcu.
2. 1. oktobra 2013 mějachmy wukrajneho referenta. Dr. Alexander Maxwell, stawiznar a docent na University of Victoria we Wellingtonje, Nowoseelandskej, předstaji temu „Tschechen und Sorben an der Pariser Friedenkonferenz 1919“. Tutón přednošk zarjadowachmy zhromadnje z redakciju Rozhlada. Wón wotmě so wuwžačnje w Serbskim domje.
3. Składnostnje 300. narodnin Jana Michała Budarja zaběraše so dr. Jens Buliš, teologa a cyrkwinski stawiznar z Chrósćic, na próstwu našeje sekcije z tutym dobroćelom Serbow a jeho załožbu. Rezultaty swojeho slědženja předstaji dr. Buliš 21. nowembra 2013 w přednošku „Die Meißnische und Oberlausitzer Unterstützungs-Casse armer Wenden. Zum 300. Geburtstag ihres Stifters Johann Michael Buder (1713–1789)“. Kaž je styšeć, budže referent swoje wuslědky tež hišće w pisomnej formje zjawnosći předstajić.
4. 30. januara 2014 poda Trudla Malinkowa pod temu „Serbske pomniki. Materielne swědky narodneje identity“ přehlad wo stawizniskim wuwicu na tutym polu wot započatkow hač do přitomnosće.

Jako přichodny je planowany za 10. apryl wječork zdirektorom Serbskeho institutaprof. dr. Dietrichom Šottu, kotryž porěči wo zažnych lětach spisowaćela Jurja Brězana. Na jeho přednošk „Brézans frühe Jahre (bis 1950)“ hižo nětko wšěch Maćicarjow wutrobnje přeprošuju.

Rjad Maćičneje akademije, kotryž smy nazymu 2009 załožili, je so w zjawnosći derje přiwzał. Při mjenowanych štyrjoch zaštych zarjadowanjach naličichmy najmjeno 21, najwjace 35 wopytowarjow, z čimž móžemy dosć spokojom być. Tuchwilu mamy nadwahu na referatach w němskej rěči, dźiwamy pak na to, po móžnosći něhdže počojcu zarjadowanjow w serbskej rěči přewjesć. Wutrobnje džakować chcu so na tutym městnje Malinkec a Lukašec mandželskimaj, kotřiž nas z Maćičnej akademiju zwólniwje do swojeho hosćenca „Wjelbika“ přiwzachu a nas w nim přeco přecelnje hospoduja.

Pokazać hišće na to chcu, zo so sobustawy stawizniskeje sekcije tež zwonka oficialnych Maćičnych zarjadowanjow wo šěrjenje wědy wo serbskich stawiznach prócuja z tym, zo před serbskim kaž němskim publikumom na wsach a w towarstwach přednošuja a w nowinach a časopisach stawizniske přinoški publikuja. Spektrum tuteje přednošowanskeje a publikacijskeje džětawosće je jara šěroki a so z wulkim angažemantom wukonja. Za to wšěm wutrobnym džak!

Stawiznisku sekciju nawjedujetaj Trudla Malinkowa jako předsydku a dr. Edmund Pjeh jako městopředsydu. Sekciske zhromadźizny wot lońšje hłowneje zhromadźizny MS njejsmy přewjedli. Njemějachmy to za trěbne, dokelž so drobne přihotowanske džěta w mjezsobnym zwisku dorěčachu. Naš hižo w rozprawach zaštych lět mjenowany problem, zo ma sekcija mało sobustawow, dale wobsteji. Wjeselimy so, zo je so nam nětko z Lubinu Malinkowej młoda

serbska stawiznarka přidružiła. Rady bychmy dalších młódšich čłonow kaž tež serbskich stawiznarjow a wučerjow stawiznow mjez nami witali.

Na kóncu hišće krótki wuhlad na přichodne lěto: Konferency abo podobne wosebite zarjadowanja tuchwilu předwidžane njejsu. Planujemy pak zaso tři přednoški Maćičneje akademije. Štóž ma nastupajo temy abo referentow namjety abo přeća, njech nam to prošu zdžěli.

Trudla Malinkowa, předsydka

15. 03. 2014

Rozprawa stawizniskeje sekcije 2014/2015

Wot lońšeje hłowneje zhromadźizny Maćicy Serbskeje je stawizniska sekcija přewjedła tři zjawne zarjadowanja w rjedže Maćičneje akademije. Běchu to:

1. 10. apryla 2014 poda direktor Serbskeho instituta prof. dr. Dietrich Šoŭta dohlad do svojich slědženjow wo spisowaćelu Jurju Brězanu. Pod titulom „Brězans frühe Jahre (bis 1950)“ čitaše z manuskripta knihi, kotraž ma składnostnje 100. narodnin Brězana klětu w němskej rěči wuńć.
2. Składnostnje lońšich 150. narodnin českeho přećela Serbow Adolfa Černeho porěča slawist a stawiznar dr. Petr Kaleta z Prahi, kotryž je tuchwilu hóstny slědźer Serbskeho instituta, 27. nowembra 2014 wo temje „Adolf Černý jako sorabist a slědźer matych słowjanskich narodow“.
3. 22. januara 2015 přednošowaše Jurij Łušćanski, znaty kulturnik a publicist z Budyšina, na temu „Horst Šlosar – nimale pozabyty mišterski šuler Otta Dixa“.

Jako přichodny je planowany za 16. apryl wječork wo serbskich pomnikach w Delnjeje Łužicy. Dr. Pěťš Šurman a dr. Alfred Roggan budžetaj w delnjoserbskej a němskej rěči přednošować na temu „Znankstwa serbskeje žyweńskeje a twarskeje kultury. Zeugnisse sorbischer/wendischer Lebens- und Baukultur“. Na tutón přednošk hižo nětko wšěch Maćicarjow wutrobnje přeprošuju.

Rjad Maćičneje akademije, kotryž smy nazymu 2009 załožili, je so w zjawnosći derje přiwarzał. Při mjenowanych třoch zaštych zarjadowanjach naličichmy najmjenje 12, najwjace 25 wopytowarjow, z čimž móžemy tola někak spokojom być. Džakować chcu so na tutym městnje hosćencarjam „Wjelbika“, kotřiž nas přeco přećelnje w swojej restauraciji hospoduja. Rjad Maćičneje akademije chcemy tež w přichodže dale wjesć. Štóž ma nastupajo temy abo referentow za přednoški namjety abo přeća, njech nam to prošu zdžěli.

Pokazać hišće na to chcu, zo so sobustawy stawizniskeje sekcije tež zwonka oficialnych Maćičnych zarjadowanjow wo šěrjenje wědy wo serbskich stawiznach prócuja z tym, zo před serbskim kaž němskim publikumom na wsach a w towarstwach přednošuja a w nowinach a časopisach stawizniske přinoški publikuja. Spektrum tuteje přednošowanskeje a publikacijskeje džěławosće je jara šěroki a so z wulkim angažementom wukonja. Za to wšěm wutrobnje džak!

Stawizniska sekcija ma tuchwilu 12 zapisanych sobustawow. Ju nawjedujetaj Trudla Malinkowa jako předsydka a dr. Edmund Pjeh jako městopředsyda. Sekciske zhromadźizny wot lońšeje hłowneje zhromadźizny MS njejsmy přewjedli. Njemějachmy to za trěbne, dokelž so drobne přihtowanske džěta w mjezsobnym zwisku dorěča.

Trudla Malinkowa, předsydka

Rozprawa stawizniskeje sekcije 2015/2016

Wot lońšeje hłowneje zhromadźizny Maćicy Serbskeje je stawizniska sekcija w Budyskim hosćencu „Wjelbik“ přewjedła tři zjawne zarjadowanja w rjedže Maćičneje akademije. Běchu to:

1. 16. apryla 2015 přednošowašaj dr. Pěťš Šurman a dr. Alfred Roggan, wědomostnaj sobudźětačerjej Serbskeho instituta z Choćebuza, na temu „Znankstwa serbskeje žywjeńskeje a twarskeje kultury“ w Delnjej Łužicy. Přednošk bě w delnjoserbskej a w němskej řeči.

2. 19. nowembra 2015 rozestaješe so znaty serbski žurnalist a publicist Sieghard Kozel ze Stróže z prašenjom „Čehodla a kak řeče mrěja?“ – z temu potajkim, kotraž je hladajo na našu narodnu situaciju stajnje aktualna a rozpominanja hódna.

3. 28. januara 2016 předstaji wědomostna sobudźětačerka Serbskeho instituta w Budyšinje dr. Susanne Hozyna pod heslom „Krabat – kuzłar a huzar“ wuslědki swojeho slědženja wo legendarnym kuzłarskim mištrje.

Ličba wopytowarjow tutych zarjadowanjow bě lětsa nažel niša hač w zaštych lětach. Mějachmy najmjenje 9, najwjace 16 wopytowarjow, štož njeje dosć spokojace. Džakować chcu so na tutym městnje hosćencarjam „Wjelbika“, kotřiž nas přeco přecelnje w swojej restawraciji hospoduja. Rjad Maćičneje akademije, kotryž smy nazymu 2009 załožili, chcemy tež w přichodže dale wjesć.

Jako přichodny je planowany za 7. apryl wječork z knjeni dr. Birgit Mitzscherlich z Tachantskeho archiwa w Budyšinje, kotraž budže stawizny a wuznam Serbskeho seminara w Praze wobswětlić. Nazymu potom přednošuje stawiznar Friedrich Pollack ze Serbskeho instituta wo Serbskim přédarskim towarstwje w Lipsku, kotrehož 300lětny jubilej lětsa wopominamy. Na tutej přednoškaj hižo nětko wšěch Maćicarjow přeprošuju.

Stawizniska sekcija ma tuchwilu 12 zapisanych sobustawow. Ju nawjedujetaj Trudla Malinkowa jako předsydka a dr. Edmund Pjeh jako městopředsyda. Sekciske zhromadźizny wot lońšeje hłowneje zhromadźizny MS njejsmy přewjedli. Njemějachmy to za trěbne, dokelž so drobne přihotowanske džěta w mjezsobnym zwisku dorěča.

Trudla Malinkowa, předsydka

Budyšin, 5.3.2016

Rozprawa stawizniskeje sekcije 2016/2017

Wot lońšeje hłowneje zhromadźizny Maćicy Serbskeje je stawizniska sekcija w Budyskim hosćencu „Wjelbik“ přewjedła tři zjawne zarjadowanja w rjedže Maćičneje akademije. Běchu to:

7. apryla 2016 přednošowaše dr. Birgit Mitscherlich, nawodnica archiwa, biblioteki a pokładnje Budyskeho tachantstwa, na temu „Stawizny a stawiznički ze Serbskeho seminara w Praze“. Přednošk bě w němskej řeči.

1. decembra 2016, wěnowachmy wječork 300lětnemu jubilejej Lipšćanskeje Sorabije, kotryž so tutón měsac woswjeći. Stawiznar Friedrich Pollack, wědomostnik Serbskeho instituta w Budyšinje, porěča na temu „Serbscy studenća we 18. lěstotku. Přinošk k (něhdže) 300. jubilejej Serbskeho přédarskeho towarstwa w Lipsku“. Přednošk bě tohorunja w němskej řeči.

Lětuše reformaciske lěto wopominachmy 9. februara 2017 z přednoškom Serbskeho superintendenta Jana Malinka na temu "Luther a Serbja". Legendy a fakty". Jeho referat bě w serbskej řeči. Zwjeselace je, zo bě ličba wopytowarjow tutych třoch zarjadowanjow wyša hač w zaštej sezonje. Mějachmy najmjenje 15, najwjace 45 wopytowarjow, štož je dosć spokojace. Džakować chcu so na tutym městnje hosćencarjam „Wjelbika“, kotřiž nas přeco přecelnje w swojej restawraciji hospoduja. Rjad Maćičneje akademije, kotryž smy nazymu 2009 založili, chcemy tež w přichodže dale wjesć. Namjety nowych temow a referentow su rady witane.

Jako přichodny je planowany za 30. měrc wječork z knjeni dr. Theresu Jacobsowej, wědomostnicu Serbskeho instituta w Budyšinje, kotraž budže nam serbsku ludowu reju jako imaterielne kulturne herbstwo předstajić. Na tutón přednošk hižo nětko wšěch Maćicarjow přeprošuju.

Stawizniska sekcija ma tuchwilu 13 zapisanych sobustawow. Ju nawjedujetaj Trudla Malinkowa jako předsydka a dr. Edmund Pjeh jako městopředsyda. Sekciske zhromadźizny wot lońšeje hłowneje zhromadźizny MS njejsmy přewjedli. Njemějachmy to za trěbne, dokelž so drobne přihotowanske dźěła w mjezsobnym zwisku dorěča.

Trudla Malinkowa,

předsydka

Rozprawa stawizniskeje sekcije 2017/18

Wot lońšeje hłowneje zhromadźizny Maćicy Serbskeje je stawizniska sekcija w Budyskim hosćencu „Wjelbik“ přewjedła štyri zjawne zarjadowanja w rjedže Maćičneje akademije. Běchu to:

1. 30. měrca 2017 přednošowaše dr. Theresa Jacobsowa, młoda wědomostnica Serbskeho instituta w Budyšinje, na temu „Serbska ludowa reja – imaterielne kulturne herbstwo“. Přednošk bě w serbskej rěči a posrědkowaše nam dohlad do wosebiteho wobtuka serbskeje kultury a jeho wuwća ze zaštosće hač do dźensnišich dnjow.

2. 24. awgusta 2017 móžachmy hosća ze zдалoka witać, a to dr. Alexandera Maxwella z Wellingtona w Neuseelandskej. Jeho mějachmy hižo raz w léće 2013 jako referenta na Maćičnej akademiji. Přebywajo znova na studijnej jězbje w Europje, wón nam dalši přednošk poskići – a to rěčnopolitiski pod temu „Sorbisch innerhalb der slawischen Welt: Taxonomie und Nachahmung“. Wječork wotmě so w němskej rěči. Připostucharjo dožiwichu njewšědného referenta, kotryž zajimawu temu na napjate wašnje předstaji.

3. Serbski dorostowy wědomostnik bě 16. nowembra 2017 z našim hosćom. Młody stawiznar Alexander Pólk porěča na temu „Wuwće serbskeho stawiznopisa w NDR-skim času“. Wón předstaji nam rezultaty swojeho masterskeho dźěta, kotraž bě loni na Techniskej uniwersiće w Drježdžanach wotzamknył. Wječork wotmě so w serbskej rěči a pozbudžowaše do žiwjeje diskusije, wšako bě wjetšina připostucharjow předstajany čas socializma a tehdyše ideologizowanje serbskeho stawiznopisa sama sobu dožiwiła.

4. Posledni přednošk w rjedže Maćičneje akademije mějachmy hakle zawčerawšim, 15. měrca 2018, hdyž nam mandželskaj Mechtild a Wolfgang Opel pod temu „Weite Horizonte: Johann August Miertsching – Schuhmacher, Missionar, Polarforscher“ žiwjenje a skutkowanje najwuznamnišeho serbskeho misionara Ochranowskeje bratrowskeje jednoty Jana Awgusta Měrcinka předstajistaj. Přednošk bě w němskej rěči a tohorunja někotrych němskich zajimcow přiwabi.

Mějachmy potajkim w zašłej sezonje štyri přednoški, z toho dwaj w serbskej a dwaj w němskej rěči. Při tym mějachmy najmjenje 16, najwjace 34 wopytowarjow, štož móžemy tola jako někak spokojace wobhladować. Džakować chcu so na tutym městnje hosćencarjam „Wjelbika“, kotřiž nas přeco přecelnje w swojej restawraciji hospoduja. Rjad Maćičneje akademije, kotryž smy nazymu 2009 založili, chcemy tež w přichodze dale wjesć. Namjety nowych temow a referentow su witane.

Stawizniska sekcija ma tuchwilu 13 zapisanych sobustawow. Ju nawjedujetaj Trudla Malinkowa jako předsydka a dr. Edmund Pjeh jako městopředsyda. Sekciske zhromadźizny wot lońšeje hłowneje zhromadźizny MS njejsmy přewjedli. Njemějachmy to za trěbne, dokelž so drobne přihotowanske dźěta w mjezsobnym zwisku dorěča.

Trudla Malinkowa, předsydka

Budyšin, 17.3.2018

Rozprawa stawizniskeje sekcije 2018/2019

Wot lońšeje hłowneje zhromadźizny Maćicy Serbskeje je stawizniska sekcija w Budyskim hosćencu „Wjelbik“ přewjedła dvě zjawnej zarjadowani w rjedže Maćičneje akademije. Běštej to:

1.: 22. nowembra 2018 předstaji Robert Wuchatsch z Melbourne, kotrehož serbscy přjedownicy běchu w 19. lětstotku ze Žarkow pola Wósporka do Awstralskeje wupućowali, swoju knihu wo stawiznach swojeje swójby. Kniha „Särka to Westgarthtown. The Wuchatsch Family in Germany and Australia“ (Wot Žarkow do Westgarthtowna. Wuchaćec swójba w Awstralskej a w Němskej) měješe swoju knižnu premjeru 28. oktobra we Westgarthtownje. Jeje zjawne předstajenje we „Wjelbiku“ bě na přeće awtora knihi kombinacija mjez swójbnym zarjadowanjom a Maćičnej akademiju, při čimž bě swójba zestajerka programa. Tute dwojenje njebě jara zbožowne, dokelž: Sprěnja bě program bóle na swójbu wusměrjeny a mjenje za zajimowanu zjawnosć. Zdruha bě rumnosć we „Wjelbiku“ z něhdže 70 wopytowarjemi přepjeljena. Z nich běchu někak 20 wopytowarjo Maćičneje akademije, dalši zajimcy su – widžo přepjeljenu rumnosć – so zaso zawróćili a wotešli. Wučba z toho je, zo zarjadowanje tajkeho z priwatnymi zajimami kombinowaneho razu w přichodže wjac přewjesć nochcemy.

2.: 7. februara 2019 přednošowaše Trudla Malinkowa na temu „Na serbskich slědach po Awstralskej. Začišće z lońšeho wopyta pola serbskeju towarstwow na pjatym kontinenće“. Na zakładze mnohich wobrazow poda referentka začišć wo serbskich slědach, kiž hodža so džensa hišće w Awstralskej namakać, a wo džěławosći tamnišuju serbskeju towarstwow Wend/Sorb Society of South Australia w staće Južna Awstralska a Wendish Heritage Society Australia w staće Victoria.

Třeći a posledni přednošk w tutej sezonje změjemy hižo přichodny štwórtk, 14. měrca. Slawist a kulturowědnik Julian Nyča porěči na temu „„Horjekach je wótcny kraj!“ – Wopomnjenska kultura w dwurěčnej Łužicy po Přenjeje swětowej wójnje“. Na to sće hižo nětko wšitcy wutrobnje přeprošeni. Rjad Maćičneje akademije smy nazymu 2009 załožili, tak zo změje bórže 10lětny jubilej. Tež w přichodže chcemy jón dale wjesć. Stawizniska sekcija ma tuchwilu 13 zapisanych sobustawow. Ju nawjedujetaj Trudla Malinkowa jako předsydka a dr. Edmund Pjeh jako městopředsyda. Sekciske zhromadźizny wot lońšeje hłowneje zhromadźizny MS njejsmy přewjedli. Njemějachmy to za trěbne, dokelž so drobne přihtowanske džěta w mjezsobnym zwisku dorěča.

Trudla Malinkowa, předsydka

Budyšin, 9.3.2019

Rozprawa stawizniskeje sekcije 2019/2020

Wot lońšeje hłowneje zhromadźizny Maćicy Serbskeje je stawizniska sekcija w Budyskim hosćencu „Wjelbik“ přewjedła tři zjawne zarjadowanja w rjedže Maćičneje akademije. Běchu to:

1. Dnja 14. měrca 2019 přednošowaše slawist a kulturowědnik Julian Nyča wo temje „„Horjekach je wótcny kraj!“ - Wopomnjenska kultura w dwurěčnej Łužicy po Přenjeje swětowej wójnje“. Referent předstaji wuslědky swojeho masterskeho dźěła wo wojskich pomnikach w dwurěčnej Łužicy, z kotrymž bě njedawno swój vysokošulski studij w Berlinje zakončił.
2. Składnostnje lońšich 200. narodnin Jaroměra Hendricha Imiša porěča Serbski superintendent Jan Malink 21. nowembra 2019 wo žiwjenju a skutkowanju Hodźijskeho fararja a wuznamneho wótcinca pod temu „„Ta razna postawa mi nochce z hłowy.“ Imišowe skutkowanje za Serbstwo a cyrkej“.
3. Składnostnje 200lětneje róčnicy založenja přerich serbskich misionских towarstwow přednošowaše dr. Lubina Malinkowa, stawiznarka Budyskeho Serbskeho instituta, 27. februara 2020 na temu „„Lubosć k misionstwu je našemu narodej přinarodžena.“ 200 lět serbske misioniske towarstwa“.

Dalši, štwórty, přednošk bě předwidžany za 26. měrc 2020. Jako referentku běchmy zdobyli Francisku Grajcarek z Chasowa, studentku sorabistiki na Lipsčanskej uniwersiće, z přednoškom na temu: „„Imaterielne kulturne herbstwo – wěda wo serbskej narodnej drasće na přikładze třoch generacijow drastoweho regiona katolskich Serbow w 21. lěstotku“. Přeprošenja na tutón wječork běchu hižo wozjewjene, nažel wšak dyrbjachmy jón koronakrizy dla krótkodobnje wotprajić.

Wšitke mjenowane přednoški přewjedźechu so w serbskej rěči. Wopytowarjow bě kóždy króć něhdže 20. Rjad Maćičneje akademije smy nazymu 2009 založili, tak zo měješe wón loni swój 10lětny jubilej. Tež w přichodže chcemy jón dale wjesć.

Stawizniska sekcija ma tuchwilu 13 zapisanych sobustawow. Ju nawjedujetaj Trudla Malinkowa jako předsydka a dr. Edmund Pjeh jako městopředsyda. Sekciske zhromadźizny wot lońšeje hłowneje zhromadźizny MS njejsmy přewjedli. Njemějachmy to za trěbne, dokelž so drobne přihotowanske dźěła w mjezsobnym zwisku dorěča.

Trudla Malinkowa, předsydka

Rozprawa stawizniskeje sekcije 2020/2021

Za lěto 2020 měješe stawizniska sekcija MS po zwučenym turnusu zaštych lět tři zjawne zarjadowanja w rjedže Maćičneje akademije w Budyskim hosćencu „Wjelbik“ planowane. Pandemije dla wšak móžeše so jenož jeničke zarjadowanje wotměć:

Składnostnje 200lětnjeje róčnicy založenja přernih serbskich misionских towarstwow přednošowaše dr. Lubina Malinkowa, stawiznarka Budyskeho Serbskeho instituta, 27. februara 2020 na temu „Lubosć k misionstwu je našemu narodej přinarodžena.“ 200 lět serbske misioniske towarstwa“. 22 připoštucharjow so wobdźěli.

Jako přichodne zarjadowanje bě za 26. měrc 2020 planowany přednošk Franciski Grajcarek z Chasowa, studentki sorabistiki na Lipšćanskej uniwersiće, na temu: „Imaterielne kulturne herbstwo – wěda wo serbskej narodnej drasće na přikładze třoch generacijow drastoweho regiona katolskich Serbow w 21. lěstotku“. Přeprošenja na tutón wječork běchu hižo wozjewjene, nažel wšak dyrbjachmy jón koronakrizy dla krótkodobnje wotprajić.

Tuchwilu žane dalše zarjadowanja Maćičneje akademije njeplanujemy, dokelž su wobstejnosće přejara njewěste. Hdyž budže nadźijomnje zaso móžno, so bjez wobmyslenja w zawrjenych rumnosćach kaž we „Wjelbiku“ zhromadźować, chcemy rady po zwučenym wašnju znova zjawne přednoški k stawiznam a kulturje Serbow planować. By tola přeškoda było, bychmy-li rjad Maćičneje akademije, kotryž smy nazymu 2009 založili a dźesać lět wobstajnje dale wjedli, dyrbjeli na přeco spuścić.

Stawiznisku sekciju nawjedujetaj Trudla Malinkowa jako předsydka a dr. Edmund Pjeh jako městopředsyda. Sekciske zhromadźizny hižo něšto lět žane přewjedli njejsmy, dokelž su so drobne přihotowanske dźěta w mjezsobnym zwisku dorěčeli.

Trudla Malinkowa, předsydka

Rozprawa stawizniskeje sekcije 2022/23

Wot lěta 2009 do 2020 přeprošowaše stawizniska sekcija trójce wob lěto – w nazymje, zymje a nalěću – na Maćičnu akademiju do Budyskeho „Wjelbika“. Přenje tajke zarjadowanje wotmě so w oktobru 2009, poslednje w februara 2020, wobě připadnje ze samsnej referentku Lubinu Malinkowej. Dalši, hižo zjawnje propagowany přednošk w měrcu 2020 dyrbyeše so wudyrjenja pandemije dla krótkodobnje wotprajić. Tež w scěhowacymaj lětomaj znjemóžni pandemija dale wjedženje rjadu.

Po mjeztym třilětnej přestawce dowolće krótki rezimej rjadu Maćičneje akademije. Dohromady je so 32 zarjadowanjow, 17 serbskich a 15 němskich, wotměto. Rěč přednoškow bě podrjadowana, wuměnjenje pak bě serbska tema. Wopytowarjow mějachmy najwjac 55, najmjenje 9, přerěznje wokoto 20. Jako referenća wustupowachu starši wupruwowani přednošowarjo kaž tež – a na to wosebje dźiwachmy – młodži absolwenća, kotřiž dóstachu tak składnosć, swoje dopóznaća z magisterskich abo druhich slědžerskich džětow zajimowanemu připosłucharstwu předstajić. Wjacori z nich su mjeztym w serbskej wědomosći a zjawnosći znaći a aktiwni.

Referentow a temy přednoškow dorěčachmy sej spočatnje, to rěka hač do 2011, na posedženjach stawizniskeje sekcije. W dalšich lětach stachu so wothłosowanja ertnje mjez předsydku, městopředsydu Edmundom Pjehom a člonku sekcije Annett Brězanec w Serbskim instituće, w kotrymž wšitcy tři jako wědomostni sobudžětačerjo skutkowachu. Wo organizaciju a zjawnostne džěto postara so předsydka.

Zjimajo hodži so rjec, zo je stawizniska sekcija z rjadem Maćičneje akademije dlěje hač džesać lět dotho młodym kaž staršim slědžerjam składnosć k zjawnej prezentaciji daća a tak z wotměnjawym programom k duchowno-kulturnemu žiwjenju w Serbach přinošowała.

Nětko po pandemiji je nowy zazběh w skutkowanju stawizniskeje sekcije trěbny – a tutón dyrbjat přińć wot noweho nawodnistwa. Wjeselu so, zo je so na posedženju tutón tydžeń, 14. měrca, poradžiło, nowe nawodnistwo sekcije wuzwolić. Dotalna předsydka Trudla Malinkowa a dotalny městopředsyda Edmund Pjeh, kotraž staj sekciju wot 2008 do 2023 nawjedowatoj, hižo njekandidowastaj. Nawodnistwo staj přewzaťoj Měrcin Brycka jako předsyda a Lubina Malinkowa jako městopředsydka. Šesćo přitomni su jeju na zhromadźiznje jednohłósne wuzwolili. Woběmaj wuprajam z tutoho městna hišće raz džak za zwólniwość, nadawk přewzać a jako zastupjerje młódšeje generacije džěto sekcije dale wjesć.

Dale džakować chcu so tež wosebje dotalnemu městopředsydzje Edmundej Pjechej a člonomaj sekcije Annett Brězanec a Janej Malinkej, kiž su moje džěto jako předsydka w minjenych 15 lětach spuščomnje přewodźeli a z radu a skutkom podpěrali.

Nowymaj nawodomaj Měrcinej Brycce a Lubinje Malinkowej přeju dobrych sobuwojowarjow, wjele wutrajnosće, rjane wuspěchi a při wšěm tež wjele wjesela do jeju skutkowanja we wobtuku stawizniskeje sekcije Maćicy Serbskeje.

Trudla Malinkowa

předsydka stawizniskeje sekcije w lětach 1991–1995 a 2008–2023

Rozprawa stawizniskeje sekcije 2023/2024

Hłowna lońša aktiwita běše wožiwnje Maćičneje akademije, štož je so radžiło. Prěni přednošk běše wot sekciskeho čłona, knjeza fararja a něhdyšeho serbskeho superintendenta Jana Malinka, kotryž přednošowaše dnja 19.10.2023 w Serbskim domje wo wšelakich skutkowanskich polach Hadama Bohuchwała Šěrach – štož wězo wosebje z jeho pismowstwom zwisuje, wosebje pod widom skutkowanja za Serbstwa. Tole běše jara fulminantne wožiwnje tradicije Maćičnych akademijow z wjac hač 50 wopytowarjemi a tež trochu nowinarskeho wothłosa. Titul serbskeho přednoška běše: „Hadam Bohuchwał Šěrach – pčołar, wučbničar, stawiznar a farar.“

Druhi termin w nazymniku złoži knjeni Evelyn Fiebigler, kotraž nam jeje wukony rešeršow wokoło wučerskeje swójby Ritscher/Ryčer z Hodžija předstaji. Tole bě štwórtk, 02.11.2023 na ewangelskej farje Michatskeje wosady.

Posledni přednošk tuteje zymy wotmě so mjez tym lětsa štwórtk, 18.01.2024 w Smolerjec kniharni. Tam předstaji prof. dr. Thomas Menzel wot Serbskeho Instituta swoju nowu knihu „Komplexität u. soziolinguistische Typologie in den Flexionssystemen des Sorbischen“. Přednošk bu powabjeny pod titulom „Warum ist das Sorbische besonders (schwierig)?“ a přewjedžene w formje rozmołwy, kotruž knjeni dr. Wölkowa nawjedowaše. Jedna so tu wo zhromadne zarjadowanje Smolerjec kniharnje, Serbskeho instituta a Maćicy Serbskeje. Chcemy tutón rjad lětsa w nazymje dale wjesć.

Zasadnje widžu ja tole tak, zo njetrjeba rjad Maćičneje Akademije jenož w krutym stawizniskim konteksće być, tež hdyž je so dotah stawizniska sekcija wo to starała. Dalši cil móhło w tym wobstać, snano zaso jónu wukrajnych, zdobom Maćičnych referentow zdobyć.

Měrćin Brycka, předsyda

Rozprawa stawizniskeje sekcije 2025/2026

We wobłuku Maćičneje akademije wotměchu so zaso někotre přednoški:

- 15. meje 2025 předstaji maturant Serbskeho gymnazija Budyšin Korla Baier w Serbskim domje swoju předčitansku funkciju;
- 17. septembra 2025 přednošowaše dr. Franc Šěn w Serbskim domje wo přnim lětdžesatku nakładnistwa Maćicy Serbskeje;
- 21. oktobra 2025 předstaji Maćicarka dr. Katja Brankačkec „Projekt Mudra 2.0 abo Za čo trjebamy džensa hišće nowy serbski słownik a kak ma tajki wupadać?“. Přednošk, kiž bě jara derje wopytany, je so nahrawał a je dale online přistupny. (¹ Hlej: <https://www.youtube.com/watch?v=qH1LhefWX6k>)
- Wosebje kontrowersna bě diskusija na zarjadowanju z knjezomaj Axelom Arltom a Sieghardom Kozelom wo prašenju, hač wobsteješe w NDR censura serbskeho nowinarstwa. Tute zarjadowanje wotmě so 25. nowembra 2025.

Za lětsa nazymu stej tuchwilu dwaj přednoškaj planowanej; wo tym budže sekcija zjawnosć sčasom informować.

Měrcin Brycka, předsyda